

ménynek tulajdonítható azon magyarázat is, hogy hernyófalások nagyobb mérvben vegyes állabokban nem fordulnak elő.

Igaz ugyan, hogy ezen hernyók nem csak hasznos rovarok által pusztíttatnak, hanem számos más ragályos betegségek is, u. m. és kivált a *Cordyceps militaris*, *empusa muscea* és *isaria farinosa* gombaképződések idézik elő a kártékony rovarok tömeges pusztulását, és lehet, hogy utóbbi betegségeket is nagy részben a táplálék változtatása okozza.

Tudvalévő dolog, hogy nagyobb hernyófalások, valamint a hernyók tömeges pusztulása a fent elősorolt gombaképződések által rendszeren csak tiszta állabokban szokott előfordulni, de itt is feltehető, hogy néhány hernyó (minthogy a tiszta állabokban szórványosan mindég más fanem is előfordul) véletlenül más, vagy pedig ugyanazon, de elnyomott betegeskedő fanemre kerül, minek következtében, valamint más kedvezőtlen körülmények hozzájárulása által (mint p. o. nedves eledel, esős és hideg idő vedlés alkalmával stb.) megbetegedvén, a ragályos betegséget a többi egészséges hernyókra is átviszi.

Vadászati tárcza.

A hátszegvidéki vadászatok krónikájából.

Közli: Téglás Gábor.

Erdély nehezen menekül meg a „Bärenland“ titulustól mostanság, mert erdeiben e tenyeres-talpas bundás jószág oly nagy számban uralkodik folyton folyvást, hogy szenvedélyes vadász bizton számíthat rájuk, s fegyvertényeinek legdicsebbikét aratja ott rendszeren. Annyira megszokott dolog nálunk a medvevadászat, hogy alig is látjuk szükségesnek arról nyilvános említést tenni, s most is latainer ember létemre én vagyok kénytelen összegyűjteni az értésemre jutott közelségi adatokat, meg lévén győződve, hogy e lapok érdemes olvasói

nem az én pápaszemes, paraplés professori minőségemet, hanem a közlemények érdekességét fogják bírálgatni, s ha ebbeli igényöket némileg kielégítnem sikerült, vakmerő kalandozásaimért szives bocsánatukra számíthatok.

Tudvalevőleg, az erdélyi felföldet keletről és délről a Kárpátok fővonala karolja körül, hatalmas erdőktől koszoruzott nyulványokból képezve a nyugati és északi keretet is. A hegyvidék valódi jellegével a déli szegélyhegységben találkozunk a brassói téres Barczaságtól Fogaras, Nagyszeben, Hunyadmegye területén egész addig a sarkpontig, hol a Godjan Szarko hegység délnek csapva, a Duna vaskapui szorosában hazánk zárpontját állítja. E festői láncolat majd hirtelen aláhanyatló lejtőkkel sorakozik a hegyvidék fölé, mint Fogarasmegyében, majd meg hullámos előhegységekre támaszkodva, emeli fel hatalmas ormait tátongó völgyszakadásaival, zuhogó vadvizeivel lehetőleg távol igyekeztén tartani magától mindenkit, ki völgyben él, s fokára szédeleg, ha néha feltekint. Legtávolabb nyulánkoznak ki a hegység előfutárai: Nagyszeben, Szász-Sebes és Szászváros mögött, míg a hirneves hátszegi medenczéből pár lépcsőfokszerű kikönyöklés vezet az alpesi régiókba, hol buja legelők, majd meg a zuzmók sivár világa által benépesített alhavasi tájkép elbűvölő szépségei várnak az utazóra. De ha a természet egyszerű barátját is megragadja a nagyszerű hegyvilág megszámlálhatatlan csúcsainak örökös változatosságával, annál jobban lelkesül a vadász érettük, mert bár nagy terjedelmű irtások zavarják az erdőállatok összefüggését, a vadállomány még mindig biztos zsákmányt ígér, s medve és zergevadászaton kívül a pisztrángfogás nemes sportját is bizton gyakorolhatja.

Hátszeg vidékén a Retyezát csoport nem egyedüli terrenuma a classicus vadászatoknak, mert e mögött még a román zsil hosszú völgynyílásán túl egy szintoly érdekes határlán-

czolat sorakozik a szélesebb körben is jól ismert Parengtől uraltatva s a Szörény-Krassómegyéket Hunyadtól elválasztó Ruzska-Pojana csoport bár jóval alacsonyabb ágazatokban fejlődik ki, s épen azért a zergék otthonául nem szolgálhat, lomberdeiben ősz idején kedvencz tanyát nyújt a medvének is, özet, farkast és kisebb vadat pedig bőségesen táplál.

Mint hogy pedig a hegység lábánál elhelyezkedett faluk, úgy a Retyezát, mint a Ruzska-Pojana csoport erdőségeibe jó mélyen benyuló kukoricza (tengeri) vetéseket produkálnak s dió, alma gyümölcsöseikkel is közvetlenül csatlakoznak az erdőséghez, a medveállomány szeptember közepén ezen előhegységi lomberdőségbe teszi át főhadiszállását, honnan kézügybe kapván a kukoricza ültetvényeket, a téli koplalásra jól felhizlalja magát. Olyan sarjerdőkben vagy mogyorós eszerjék között, honnan a hajtók kilátszanak, ez idén is öt medvét vertek fel.

Eredeti és sajátos látványt nyújtanak ősz idején ezek a faluk, midőn az ember számba járó férfi népség még napközben is katonai éberséggel őrizi silány kukoriczáját, éjnek éjszakáján pedig formális tábortüzet gyújt, hosszú csatárláncban örökös lármával, puffogással rémitgetve az ursut (medve). A tapasztalt maczkó azonban szép óvatossággal módját tudja ejteni kedvencz csemegéje megkaparításának, stratégiai számításokkal át-ozon az őrvonalon s jobbról-balról összenyaláboltt kukoricza tőkből valóságos boltives csarnokot rögtönöz, hogy gonosz munkájában a vizsgatekintet annál nehezebben fedezhesse fel. A hidegtől s részben félelemtől ott didergő őrség nem is sokat teketóriáz, ha egyszer maczkóuramat a tilosban kapja, s akár milyen régi módi rozsdás flintával legyen is felfegyverezve, bizony bundájával lakol a vigyázatlan kukoriczátólvaj s ha épen futásra veszi a dolgot, ugyancsak megnehezítik utját a szeges örvökkel ellátott hatalmas komondorok s a

sok pisztolyos suhancz, kik seréttel, ólomaprólékkal egy méterről készek rálőni, úgy hogy alig győzi lerázni a sok apró lövedéket s rendesen rosta módra átluggatva jut a vadászok kezébe.

A vadászati idény tetőpontját, önkényt érthetőleg, a gyümölesszedés és kukoriczatörés lejártáig terjeszthetjük ki, mert azután a bundás népség szépen visszavándorol a hegység belséjébe, hol a fris sarjura is kénytelen ráfanyarodni, s a megélhetés nehezebb módja miatt a csoportos együttlétnek is vége szakad. Az idei medveadász saisont ennélfogva a most beállott zivatarokkal befejezettnek tekinthetjük, miután később alig szórványosan jut lövésre egy-egy medve.

Hátszeg vidékének különösen két medveadásza jutott nagy hírnévre: Tornyai Gyula és Buda Ádám. Utóbbi években a szerencse Budához szegődött inkább, ki nemcsak ügyes, biztos kezű vadász, de fáradhatatlan természetbuvár is, s reai lakásán gyönyörű ornithologiai, palaentologiai és petrographiai gyűjteményt rendezett be.

Már a megelőző évben ő kalauzolta Damford és Young angol vadászokat, kik annyira megkedvelték a vadászterrenumot s Buda Ádám előzékeny modorát, hogy 6 évre kibérelték a Kendeffy család malomvizi és nuksorai erdősegeit s ott rendszeres vadászatokat hoztak létre. Korábbi években Erdély főurai gróf Teleky Sámuel és báró Bornemisza Tivadar urakkal élükön szintén létesítettek volt egy vadásztársulatot, mely különösen a zergevadászatot cultíválta s a zergeállományt a vadorzóktól és ragadozóktól véd-személyeztetel oltalmazta.

E társulat 1879-ben adott utoljára életjelt magáról s augusztus végén és szeptember első napjaiban hajtatta meg rendesen az alhavasi régiót a Retyezát, Zenoga tava és Bukova tájékán nem egy érdekes kalanddal és jelentékeny zsákmánynyal gazdagítva megyénk vadászkrónikáját.

Damford angol tőkepénzes nejével látogat el hozzánk rendszeresen, Young skót földbirtokos társaságában. Innen kis Ázsiába mennek vadkecskére, majd Skócia tavait keresik fel pisztranghorgaikkal s a nyár néhány hetét londoni palotájukban pihenésre fordítva, életrendjüket szeptemberben nálunk elől kezdik. Damfordné asszony derekasan győzi a fáradalmakat, az Anatóliai hegységben vadkecskét is lőtt és sátor alatt él hónapokig. Ő különben a pisztranghalászatot űzi s ritka kitartással gázolja át a mi sebes Nagyvizünket (Klopotivai viz), vagy a szintén rohamos Malomvizet. Önkényt érthetőleg toilletje is megfelel e sport kivánalmainak s lyukas czipőjéből partra szálva szivacsként sajtolja ki a vizet, mint akár Damford vagy Young urak, kik igazán eredeti physiognomiát öltnek a könnyen roncsolódó bő kautschuk csizmaszárban s a szépen szabályozható mesterileg izelt hosszú horogsudárral kezükben.

Különben mindketten szenvedélyes ornithologusok s Erdély több pontjáról látták el a londoni muzeumokat szárnyasokkal, sőt Damford saját eredeti tapasztalás után az erdélyi részek madárvilágát le is irta már.

Tavaly szeptemberben arra a hirre, hogy Ő Felsége Rudolf trónörökös Hátszeg vidékét fogja szerencsétlenül látogatásával, a medvehajszát rögtön beszüntették s minthogy a bizonytalanságban átélt pár hétre esett volna bő aratásuk, egy medvével kelle beérniök. Ez a maczkó azonban drága áron adta el magát, mert egy falusi puskás oly vigyázatlanul üldözte az első sebesítő lövés után, hogy épen rábukott egy árokba s a kinjában ott dühöngő fenevad kegyetlenül összemarczangolta, mig nem testéről lelőtték. A bátor paraszt tetemes vérveszteségtől elalélva már-már halál fia volt, de azért első szava is az vala: hogy keressék meg a golyót, hadd boszulja meg azzal magát. Súlyos sebeiből felgyógyulva, most csakugyan helyt áll minden hajtásnál, mert kiontott vérét boszulatlanul

nem hagyhatja! És ilyen elszánt, bátor vadász hány van még errefelé! Lombos kocsokját magára öltve, odáig várja a neki dühödtt vadat, míg puskáját szájába helyezve puffanthatja le, vagy csizmaszárából kirántott késével végzi ki. Egy ilyen puskás furcsán is járt pár év előtt, mert puskacsöve igen hosszú levén, a medve olyaténkép ragadta meg, hogy tulnyulott az rajta s a megszorult vadász addig kellett hogy „párosviadalban“ álljon vele, míg nem kevésbé vakmerő társa oda futva collegája karja alatt a maczkó szájába helyezé fegyverét s ugy tevé azt ártalmatlanná. Ilyen hirneves vadászokat főleg Nuksora és Klopotiva adnak; utóbbi helyen lakik Bora János, ki 14 leterített medveért számol be majd a tulvilágon, s ilyen Szt.-Péterről Tornyai Gyula volt szolgabíró, ki 13 medvébe röpitette már gyilkos golyóját. De Buda Ádám is kiérdemelte már a „medveirtó“ jelzöt, mert ez ideig 10 medvétől szabadítá meg a környéket s olyan veszélyek között állotta meg hősléleküleg helyét, minő a csaták golyózaporában is ritkán környez halandót s a medvevadászatok évlapjain csakugyan megörökítést érdemel.

1879. szeptember 28-án d. e 11 órakor vonult fel vezérlate alatt egy kis vadászcsapat Malomviztől alig egy órányira a Valea Vajira. Összesen 8 puskás s ugyanannyi hajtó rukkolt ki, s Buda Ádám egy keskeny ösvényre telepedett, melyet jobb- és balfelől egyaránt két természetes sziklaoszlop szorított össze. Rendes szokása szerint kezében tartá elöltöltő rövid kétsővű fegyverét, s tartalékba egy hátultöltöt helyezett. Az elhelyezkedés a déli órákban történt, s alig harsant fel a hajtók kis csapatának rivalgása, egyszerre egy óriás medve toppant eléje. Azt bevárva, míg a nyiláshoz jutott, rádördítette fegyverét, s az óriás tömeg szörnyű orditozás között földreterülve, kezdett hemperegni. Alig hanyatlott ez alá, három tagból álló csoport ódalgott ki a Buda előtt álló szirtfal mögül

jobbfelől. Percz műve volt, hogy a vezető öreg talpasra süsse fegyverét. Az felfordult, de rögtön felegyenesedve, vérfagyasztó orditással Budának indult. Buda hirtelen tartalékpuskáját ragadá fel, s egyenesen sziven lőtte a kéznyujtásnyira toporzékoló vadat. Ez a lövés se oltá ki életét, s újból talpra állva, végső erőfeszítéssel nyujtá ki karmait vadászunk ellen, ki utolsó golyóját ép oly hideg vérrel röpité bele, mint a két elsőt. Most az orra is átszakittatván, tompa zuhanással élettelenül omlott össze a maczkó, hogy véglehelletének forrósága egészen Buda arczáig sugárzott. Szerencsére a nagy tömeg a keskeny átjárót is eltorlaszoló s Buda csak azt látta, hogy mögötte ismét egy újabb „háromság“ elmélkedik a véres jeleneten. Azok nem hatolhatván előre, miután Budának se volt tőlténye, bántatlanul mélyedtek a sűrűbe, csahogy a borzasztó scenierozás még végét nem éré s nyolczadikul egyszer kevésbé hatalmas példány jelent meg. Az nem zavartatá magát az eléje táruló látvány által, hanem felkapaszkodott a jobbfelöli sziklára, úgy akarva utat nyitni magának. Az intermezzo alatt Buda elég serényen hátultöltőjét tőltényekkel szerelé fel s a magasban kapaszkodó bestiát úgy puffantá sziven, hogy az épen melléje zuhant alá s neki ugyancsak oda kelle lapulnia a sziklához, nehogy hivatlan vendége agyonzuzza. Az itt elmondottak időtartama alig pár perczet tett ki s mire Buda a füstgomolyból kibontakozva körültekintett, már csak a második és utolsó medve feküdt mellette; az első pedig sebesülten elmenekült s a fiatal bocsok is szépen elinaltak. Legközelebbi társa, épen saját fivére, Buda Károly szolgabíró volt, ki rendesen azt az állást foglalta el s ma kivételesen cserélt öcscsével, miután soha se háborgatta ott vad. A nagy bőgés, gyakori fegyverdördülés elképzelhetőleg ámulatba ejté az egész társaságot s már-már veszve hitték Buda Ádámot, midőn annak hangos hívására odasietve a nagyszerű valóról értesültek. És az a

nevezetes, hogy a szomszéd párhuzamos völgyben ugyszólva, Klopotive tószomszédságában ugyanezen időben egy más társaság 12 medvét riasztott fel s kettőt terített le. Ama nap tehát disznapja vala medvevadászainknak. Az az ur pedig, ki épen ezen nap ohajtott szemlélője lenni a medvevadászatnak, bátran bőjtöt fogadhat, a miért a végzet játéka őt visszatartoztatá, mert első kalandnak mégis sok lett volna a jóból.

De ha már benne vagyunk a Buda Ádám meglepő sikerének emlegetésében, azt is hozzá kell tennünk, hogy őt se méltatta egyhamar kegyére sz. Hubert s 10 egész évi keserves próbaidőt kelle kiállani, míg szívós kitartását, bátor magatartását az első medve elejtésével jutalmazva látta. Fivére Károly 10 év alatt a legszorgalmasabb utánjárásra az idén ejtette el az első medvét s ime megszokott helyére mihelyt öcsesét állítá, azt a vadász szerencse áldásaival majdnem agyon tetézte.

A mostani őszi medvevadászatában Buda Ádám már elismert hadvezénylőként szerepelt. Damfordéknak Amerikából jött egy Grant nevű mérnök vendégük, kinek hivatalos elfoglaltasától csupán annyi szabadságidőt sikerült kinyernie, míg egy medve elejtésének babérait megszerezheti. Hol tehetne volna ő ezt hamarább és biztosabban, mint a Malomviz közelében s a Buda Ádám generalissimussága alatt. Előbb azonban a zergékre is szerencsét próbáltak. A huksorai patak felső forrásvidékéig mentek ki a Petoillere, hol a fenyő is elmarad s Damfordné hiven követte vadászainkat a fárasztó hegyi uton. A kirándulás szeptember végén történvén, midőn épen az első őszi zivatar tombolt és sűrű köd vette védelme alá a zergéket, úgy hogy bár azoknak sebes tovairamodását jól hallották, vadászni az első nap nem sikerült. Kiterítették tehát a csinos sátrakat, melyekbe külön-külön kényelmes hajlékot rögtönzött magának mindenki, míg a segédszemélyzet egy nagyobb sátor alatt álmodott a másnapi gazdag prédáról. És valóban alig pityma-

lodott az ég azurja tisztán nevetett alá az ébredezőkre s kárpótlásul a megelőző nap kudarczáért mindjárt első tekintetre egy jól kifejlett czáp tünt fel tekintetük előtt, a mint magas órallásáról kémlelgette a sajátos alkotmányokat. A látvány ingere kétszeresen megacézolóza a vadászok izmait, kik a szédítő meredeken csakhamar felkuszva, két zergével térhettek vissza.

Utközben egy nyestet riasztottak fel, mely teljes iramban menekült a sziklákon, de Young golyója utól érte és zsákmányul esett. Minthogy pedig a hunyadmegyei történelmi és régészeti társulat hátszegi vándorgyűlésének tiszteletére október 1-re közvacsora volt kitűzve, visszatérőben őzre rög-tönöztek egy hajtást s Buda Ádám biztos keze az őzpecsenyét is kiteremté. Ekkor történt először Budával, hogy ujránni kelle lövését s két őzet egymásután duplázva terített le. Hiába, az ő rövid előltöjtöje nem vala akkor kéznél s ő meg van szentül győződve, hogy más fegyverrel biztosra nem löhet. Annyi bizonyos, hogy első lövéssel vérzett el mind a tiz medvéje, kivéve a valea vaji óriás példányt; de utólagos bonczolásnál kiderült, hogy már második golyója szíven találta azt is, s csak a nagy közelség miatt volt mellőzhetetlen a harmadik lövés. A nap eredményét végre egy farkas egészíti ki, szintén Budától elejtve.

A fiatal Young is már a második medvevadászatnál szép tanujelét adá kitünő lélekjelenlétének. Damfordtól két méterre termett elé egy maczkó s angolunktól vett honalji lövéssel kezdett alá hemperegni. Közvetlenül Young előtt hirtelen talpra állott, csakhogy abban a momentumban le is terült annak fegyverétől végleg.

E hajtásban öt medve mutatkozott s kettő adózott bundájával. Az első hajtásban 6 mutatkozott s kettő maradt vadászaink előtt. A harmadik hajtás eredménytelenül maradt. A negyedikben Grant is lövéshez jutott s bár halálosan meg-

sebzé a vadat, az orditva rohant Buda felé. Buda ráért kiszámítani hogy távolról löve, angol vendégüket veszélyeztetheti a medvén esetleg átmenő golyó. Bevárta tehát lépésre s akkor adá meg a kegyelem lövést.

A medveadászatok október 16-val értek véget s összesen 10 medve hullott el kezük alatt, miből Buda Ádámra esik az oroszlánrész. Ő tette a legszebb lövést is, mert egy medve csak fejét és első végtagjait ütö ki. A mint őt megpillantá, egy perczre megállott, majd egyik lábát felemelve ugorni készült, hanem ugyanakkor lesújtá már a szívébe hatolt golyó s élettelenül terült el. A vadászat alatt Ruzsinsky László (gróf Lónyay Menyhért urad. erdésze) 2, Buda Károly 1 (az első életében és 10 évi medveadászata után), Damford, Grant, Young, Tornya Gyula 1—1-et ejtettek el. Tornya Gyula ezzel a 13-ig hatolt elő, mi szintén nagy dicsőségére válik.

Apró vadakban eredményezett a társaság idei vadászata: fűrj 150, gyepi szalonka (Moorschnepf) 40, erdei szaloka 15, nyul 15, róka 1, farkas 1, őz 3, zerge 4 (1 Buda Ádám, 1 Buda Károly, 1 Danford, 1 Young). A pisztranghalászat eredményét számokban ki se lehet fejezni. Ez idén paraszt puskások lőttek ott közelben Bukova faluban még 1 medvét, Bauczáron is egyet. Az angolok furt express golyókkal vagy kerek golyóval vadásztak leginkább; de fegyverük nehéz szerkezetű s a szabad mozgást akadályozza.

A Retyezát hegységben még Délsa körül folyt medvére eredménytelen hajtás.

A Ruzsika-Pojana előhegységein Demsus, Kis-Csula határában gr. Lónyay Menyhért ő excellentiája rendezett medveadászatot. A medvék itt is bőviben vannak, úgy hogy egy ízben kimenet Demsushoz egészen közel a határban bukkant a gróf legénye egy természetes medvére, mely egyik erdőfoltból épen a másikba sompolygott által. A több rendbeli hajtás

áldozatául négy bozontos talpas esett. A vadászat nem folyt le mindig simán s az egyik maczkó ugyancsak megtréfálta a társaságot. A hajtás már véget ért s a gyülhely felé tartott mindenki. Egy kis tisztáson koncentrálódtak, hova a hajtók már előbb beérkeztek egy oldalról. A két ellentétes oldalról volt érkezőben egyfelől a gróf kíséretével, átellenben Simén birtokos két puskással. Közel a grófék előtt, Simén felé állott magánosan Buda Ede lábhoz eresztett fegyverrel egy nyírbokor védelme alatt. Egyszerre a bokron túl Budától alig egy méternyire Simén megpillant egy hatalmas maczkót, mely ott szépen meglapult a hajtók elől. Ő történetét kiszedte volt, tehát intés által igyekezett Buda Edét a reménytelen szomszédságra figyelmessé tenni. A figyelmeztetés nehezen ment, mert a mi Nimrodunk teljes gyanutlansággal szivarkát pödörgetett épen. No de utoljára mégis nesztét vette könyökös pajtásának s szerencsésen ellőtt a mellett. A gróf ekkor érkezett ki a fák közül, de vele szembe egy csoport hajtó állván, lónie nem lehetett s mindnyájuk mulatságára a maczkó egy hajtót nagy ügyesen átugorva elillant. Bundáját azonban nem menthető meg végleg, mert másnap szépen meg kelle adnia magát.

Két év előtt V.-Hunyad megett Lelesz határában tévelygett két medve. Hogy hogy nem, a gör. templom körül ólalkodtak, nyilván szentelt gyertyákra áhitozván. Fényes nappal törtévé az expedíció, egy favágó ember nagy sebtében oda vágott az egyiknek, mit a maczkó hatalmas pofonnal viszonzott. Emberünk jajveszékülésére persze mások is hirét vették a furesa invasióknak s rögtön akadt puskás vitéz is. A puska azonban csak ólomvagdaléokra volt töltve s lövése nem eredményezhetett egyebet, minthogy medve uram még nagyobb tűzbe jött, s vakmerő támadóját kegyetlenül rendre utasította. Az egyik látván a komoly fejleményeket, jónak látta kerekét

oldani, a csata részese azonban újabb támadókkal csapott össze s utoljára is a többség többségnek marad, ha mindjárt fejsze képezi is az argumentumot. Dictum-factum, medvének szentelt gyertyára többé soha se vásott a foga s Lelesz falu érdemes lakossága a sok medveütleget bundájával kárpótolta magát.

Ilyen puska nélküli vadászat mindennapi dolog a mi hegyvidékünkön. Petrozsény felett például minden vasuti látogató előtt ismeretes jobbra az a magaslat, mely a pályaudvarhoz közeledve jobbfelől látható s a Zsil partjaként magas előfok alakjában elfut Iszkronig, hol a határőri rondellák egyikét viseli. Itt furulyázgatott 1879. márczius elején egy juhásztor, midőn a hosszú téli bőjtől elcsigázott medve juhai közé csap. Pásztorunkban nagyobb volt a kötelességérzet, mint a józan megfontolás s hosszú botjának gyengeségével nem törődve, a támadót elkezdi agyabugyálni. A kiéhezett medve se vette tréfára a dolgot, hanem hirtelen úgy legyinté arczul a pakulárt, hogy annak egyik arczáról az izomzat lefejtett s alétan rogyott össze. Így a medve szabad kezét nyervén, kivette a magáét, a pakulár pedig aligha ismétli elébbi vakmerőségét.

De elég is ennyi a mi vadászéletünkéből mára. Meglehet, még lesz alkalmam e rovatban megjelenni s akkorra tartom többi mondani valómat. Most csak annyit még, hogy ez idén nem lévén elegendő makk és gyümölcs a hátszegi hegységben, felette sovány állapotban vannak a medvék, holott a Buda Ádám által 1879-ben elejtett két medve közül csak az egyiknek 32 liter zsirja lett s 5 cm. zsirrétget hordott bundája alatt.

Összegelve végezetül az idén elejtett medvéket 16-ban találjuk meg a végeredményt, a mi valóban szépnek mondható, ha megfontoljuk, hogy a zsilvölgyi vadászatokról nem vettünk ide semmit, s csupán egy kis vidékről volt szó.

A gödöllői ud-

A gödöllői m. kir. kor. uradalomban szarvasbögés idénye alatt, azaz

Közli: Pettera Hubert,

Tételszám	Elejtetett	Erdőgondnokság vagy erdőrészt megnevezése	F ő v a d							Összesen	
			18	16	14	12	10	8	6		
			agancsárok								csapos (Spiesser)
1	Ő cs. kir. Apostoli Fel- sége által	Szent-Király	.	4	3	9	7	1	.	.	24
2	Ő cs. kir. Fensége Tos- cana nagyhercz. által . .	Mácsa, Valkó, Ju- haros	.	2	.	6	8	2	.	.	18
3	Ő cs. kir. Fensége Lajos főherczeg által	Abronsos, Szt.- Pálhegy	1	.	.	1
4	Báró Wallerséné által . .	Abronsos, Szt.-Pálh.	1	1
5	Ő herczegsége Turn-Taxis által	Mártonberek	.	.	1	2	3
6	Báró Mondel ő excell. által	Szt.-György	.	1	3	3	3	1	.	.	11
7	Báró Nopcsa ő excell. által	Mártonberek	.	.	.	1	2	2	.	.	5
8	Gróf Larisch ő excell. által	Valkó, K.-Bagh	1	.	1	3	5
9	Gróf Larisch Henrik ő excell. által	Fenyves, Márton- berek	.	.	.	2	.	1	.	.	3
10	Plőniss őrnagy által . . .	Juharos, Babath	.	.	1	1	3	1	.	.	6
11	Rohonczy őrnagy által . .	Kis-Bagh	.	.	.	3	1	.	.	.	4
12	Majnery őrnagy által . . .	Mácsa, Kerepes, Ba- bath	.	.	2	.	2	1	.	.	5
13	Dr. Wiederhoffer udvari tanácsos által	Bath, Kerepes	.	.	.	2	1	2	.	.	5
14	Az erdészeti és vadászati személyzet által	Kerepes	.	.	.	1	4	1	.	.	6
			2	7	11	33	31	13	.	.	97

vari vadászatok.

1881. évi szeptember 12-től október 15-ig elejtett vadak löjegyzéke.
csász. kir. vadászatvezető.

Vad- disznó		Óz-bakk	Róka	Az agan- csárok beosztása		M e g j e g y z é s				
egy éves	malacz			erős	gyenge	a cserkészetek idénye alatt feltalal- tatott			F ő v a d	Az agan- csárok főösszege
d a r a b s z á m						14	12	10	agancsárok	
.	.	1	.	22	2					
.	1	2	.	13	5	1	.	.		
.	1					
.	.	.	.	1	.				1	
.	.	.	.	3	.					
.	.	1	.	5	6					
.	.	.	.	2	3			1		
.	.	.	.	5	.					
.	.	.	.	2	1					
.	.	.	1	4	2					
1	.	.	.	3	1					
.	.	1	.	3	2					
.	.	1	.	1	4					
.	6					
1	1	6	1	64	33	1	1	1		100